

EK Nacrt Prijedloga zakona br. _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE
PROMIDŽBE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 6. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine broj 24/2011.), kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici održanoj 11. veljače 2011. godine, uspostavljen je sustav neovisnog nadzora financiranja političkih aktivnosti i izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata.

Prema Zakonu, tijela nadležna za provedbu nadzora i revizije su Državno izborno povjerenstvo i Državni ured za reviziju.

Državno izborno povjerenstvo u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima nadzire poštivanje odredbi Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te je utvrđeno da Državno izborno povjerenstvo nadzire financiranje izborne promidžbe od dana otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe do završetka transakcija na tim računima.

Državno izborno povjerenstvo, prema Zakonu, provodi nadzor putem drugih nadležnih tijela, od kojih može zatražiti potrebne podatke i poduzimanje potrebnih radnji, a nadležna tijela dužna su u zatraženom roku dostaviti mu sve podatke i nalaze, sukladno Zakonu.

Državni ured za reviziju provodi reviziju godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge poslove iz svoje nadležnosti, na temelju navedenog Zakona i na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje rad Državnog ureda za reviziju i međunarodnim revizorskim standardima.

Radi potrebe preciziranja provedbe nadzora nad financiranjem političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave tijekom godine, ovim Prijedlogom zakona predlaže se utvrditi da Državno izborno povjerenstvo također nadzire godišnje financijsko poslovanje i godišnje financijske izvještaje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

To je ujedno osnovno pitanje koje se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguravanje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku zbog ispunjavanja pretpostavki potrebnih za dovršetak pregovora u poglavlju 23. Pravosuđe i ljudska prava.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Uz prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prilaže se tekst odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe („Narodne novine“ broj 24/11), koje se mijenjaju odnosno dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

Članak 1.

U Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine broj 24/11) u članku 11. u stavku 2. riječi: „Donacije u novcu uplaćuju se“ zamjenjuju se riječima: „Donacije u novcu donator uplaćuje“.

U stavku 5. iza riječi: „Državnom uredu za reviziju“ dodaju se riječi: „ i Državnom izbornom povjerenstvu“.

Članak 2.

U članku 22. u stavku 4. iza riječi: „Državnom uredu za reviziju“ dodaju se riječi: „ i Državnom izbornom povjerenstvu“.

Članak 3.

U članku 27. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„Državno izorno povjerenstvo nadzire godišnje financijsko poslovanje i godišnje financijske izvještaje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te provodi i druge poslove iz svoje nadležnosti.“

Dosadašnji stavci 1., 2., 3., 4. i 5., postaju stavci 2., 3., 4., 5. i 6.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. riječi: „Državno izorno povjerenstvo provodi nadzor putem drugih nadležnih tijela“ zamjenjuju se riječima: „U provedbi nadzora Državno izorno povjerenstvo provodi kontrolu i provjeru putem drugih nadležnih tijela“.

Dosadašnji stavak 7. briše se.

Članak 4.

U članku 41. u stavicima 4. i 5. iza riječi: „Državnog ureda za reviziju“ dodaju se riječi: „odnosno Državnog izbornog povjerenstva“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom precizira se izričaj, te se utvrđuje da se iznosi donacija koje prelaze Zakonom dozvoljene iznose, a koje donator uplaćuje tijekom godine, osim Državnom uredu za reviziju prijavljuju i Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se da se donacije uplaćene iz nedopuštenih izvora, tijekom godine, osim Državnom uredu za reviziju, prijavljuju i Državnom izbornom povjerenstvu.

Uz članak 3.

Ovom odredbom utvrđuje se da Državno izborno povjerenstvo nadzire godišnje financijsko poslovanje i godišnje financijske izvještaje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 4.

Ovom odredbom utvrđuje se da odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog odnosno lokalnog proračuna, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora, odnosno predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi na prijedlog Državnog ureda za reviziju, odnosno Državnog izbornog povjerenstva.

Uz članak 5.

Ovom odredbom se utvrđuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 11.

Fizičke i pravne osobe mogu davati donacije političkim strankama, nezavisnim zastupnicima, zastupnicima nacionalnih manjina i nezavisnim članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnim listama i kandidatima jednokratno ili više puta tijekom kalendarske godine.

Donacije u novcu uplaćuju se na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina, odnosno nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona, odnosno na poseban račun nositelja nezavisne liste i kandidata, iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona.

Ukupan iznos donacija fizičke osobe jednoj političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina, odnosno nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnoj listi i kandidatu ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

Ukupan iznos donacije pravne osobe jednoj političkoj stranci te kandidatu na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, ne smije prelaziti iznos od 200.000,00 (dvjesto tisuća) kuna u kalendarskoj godini, a ukupan iznos donacije pravne osobe nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina te nezavisnoj listi i kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i na izborima za članove u Europski parlament ne smije prelaziti iznos od 100.000,00 (sto tisuća) kuna u kalendarskoj godini, dok nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nezavisnoj listi i kandidatu na izborima na lokalnoj i područnoj razini, ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

Iznose donacija koji prelaze iznose utvrđene u stavcima 3. i 4. ovoga članka, političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina odnosno nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su prijaviti Državnom uredu za reviziju, odnosno iznose donacija za financiranje izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku 8 dana od dana primljene uplate.

Članak 22.

Zabranjuje se financiranje političkih stranka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata od strane:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice, te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- udruga radnika i poslodavaca,

- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima.

Zabranjuju se donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru, odnosno donacije za koje se bez dodatnih radnji ne može sa sigurnošću utvrditi donator (npr. donacije putem SMS poruka, telefonskih govornih automata).

Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

Eventualne donacije uplaćene na račun političke stranke, nezavisnog zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina, nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelja nezavisne liste i kandidata iz nedopuštenih izvora prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, politička stranka, nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat, dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju, odnosno Državnom izbornom povjerenstvu eventualne uplaćene donacije za financiranje izborne promidžbe, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku 8 dana od dana primljene uplate.

Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, zabrana financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata (od strane stranih država, stranih političkih stranaka i stranih pravnih osoba čija je osnovna djelatnost edukacija u razvoju i promicanju demokratskih načela), ne odnosi se na financiranje programa namijenjenih za edukaciju.

Članak 27.

Državno izorno povjerenstvo u suradnji s nadležnim izbornim povjerenstvima, nadzire poštivanje odredbi ovoga Zakona koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe, izvještavanje o financiranju izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Nadzor financiranja izborne promidžbe, Državno izorno povjerenstvo provodi od dana otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe, do završetka transakcija na tim računima.

Državni ured za reviziju provodi reviziju godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te provodi i druge poslove iz svoje nadležnosti.

Državni ured za reviziju provodi reviziju na temelju ovoga Zakona, na način kako je to propisano zakonom kojim se uređuje rad Državnog ureda za reviziju i međunarodnim revizorskim standardima.

U provedbi nadzora, Državno izborno povjerenstvo može zatražiti potrebne informacije od Državnog ureda za reviziju.

Državno izborno povjerenstvo provodi nadzor putem drugih nadležnih tijela te može zatražiti potrebne podatke i poduzimanje potrebnih radnji od tih tijela. Nadležna tijela dužna su u zatraženom roku dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu sve podatke i nalaze, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Po zahtjevu Državnog izbornog povjerenstva, Ministarstvo financija provjerava financiranje aktivnosti vezanih uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Članak 41.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti, obustavlja se isplata sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina i nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne dostave Državnom uredu za reviziju godišnji financijski izvještaj sa propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno članku 30. ovoga Zakona

Isplata sredstva za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obustavlja se i političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina i nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne objave podatke o donacijama primljenima tijekom godine, sukladno članku 26. ovoga Zakona.

Obustava isplate iz stavka 1. ovoga članka traje do dostave godišnjeg financijskog izvještaja Državnom uredu za reviziju, a obustava isplate iz stavka 2. ovoga članka traje do objave podataka o donacijama.

Odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, na prijedlog Državnog ureda za reviziju donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora.

Odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog Državnog ureda za reviziju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.